

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/6113,Narodowy-Dzien-Pamieci-Zolnierzy-Wykletych-Lublin-1-marca-2011.html>

04.03.2026, 03:52

Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych – Lublin, 1 marca 2011

01.03.2011

W dniu 1 marca br. IPN Oddział Lublin oraz Dom Kultury LSM zorganizowały uroczyste obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych. Spotkanie odbyło się w Domu Kultury (ul. Wallenroda 4a).

W programie:

1. projekcja filmów :

Żołnierze polskiego podziemia niepodległościowego w oczach propagandy PRL i obecnie.

- „W pogoni za bandą”. Etiuda dokumentalna, reż. Zbigniew Kiersztein

Film pokazuje działania operacyjne Korpusu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, który obok Urzędu Bezpieczeństwa i Milicji Obywatelskiej był głównym narzędziem reżimu komunistycznego służącym zwalczaniu zbrojnego podziemia niepodległościowego. Film jest perspektywą oficjalnej propagandy PRL.

- „Żołnierze wyklęci”, reż. Wincenty Ronisz

Chcieliśmy iść na pomoc powstaniu warszawskiemu, ale gońcy przyszli z meldunkiem, że Sowieci rozbijają i nie ma możliwości dojścia do Warszawy. Komendant kazał składać broń, pożegnał się z nami z łezką w oku i mówi: chłopcy, nie wiem, ale nasza walka się chyba nie skończy, będziemy musieli dalej walczyć o Polskę - wspomina pełne wątpliwości chwile jeden z żołnierzy "Zapory" - majora Hieronima Dekutowskiego. On i wielu innych członków Armii Krajowej nie postrzegali wkroczenia Sowietów na polskie ziemie jako wyzwolenia. Choć nieświadomi ustaleń wielkiej polityki na konferencjach w Teheranie i, niedługo potem, w Jałcie, partyzanci przeczuwali najgorsze. Szybko wyszło na jaw, jak próżne były nadzieje na demokratyczny charakter Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej. I kiedy na ich oczach zaczynał szaleć terror komunistyczny, gdy daleko na Wschodzie zaczynał się "proces szesnastu", kiedy coraz więcej akowców trafiało do katowni Urzędu Bezpieczeństwa i ginęło bez wieści, żołnierze Armii Krajowej postanowili raz jeszcze chwycić za broń. W ciągu nieco ponad dziesięciu lat, pomiędzy 1945 a 1956 rokiem, przez szeregi partyzantów przeszło około 150 tysięcy ludzi. Do czasu tzw. ujawnienia w 1947 roku, w lasach walczyło ponad 10 tysięcy żołnierzy.

Film przygotowany przez Fundację Filmową Armii Krajowej oraz TVP S.A.

2. Wykład prof. Rafała Wnuka, historyka z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego

„Polskie podziemie niepodległościowe na tle konspiracji Europy Środkowowschodniej”

3. Dyskusja

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)



foto #1



foto #2



foto #3



foto #4